CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Publicația Periodică „Aquarelle” Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Publicația Periodică „Aquarelle” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Preturilor sect. Rîşcani, Buiucani, Ciocana, Botanica mun. Chișinău cu privire la anularea actelor administrative,

împotriva deciziei din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

(Dosarul nr. 3ra-389/24
NR. PIGD 2-21089238-01-3ra-03052024)

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 246 alin. (2) lit. h) Cod administrativ. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a ei.

Judecătoria Chişinău, sediul Rîșcani, jud. V. Dodon,
Curtea de Apel Chișinău, jud. V. Negru, E. Palanciuc, I. Dutca,

9 aprilie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părţilor admisibilitatea recursului depus de avocatul Adrian Grosu în interesele SRL „Aquarelle”,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:
Stela Procopciuc, *Preşedinte,*
Diana Stănilă,
Ion Malanciuc, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 14 iunie 2021, SRL „Aquarelle” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Preturilor și Pretorilor sect. Rîşcani, Buiucani, Ciocana, Botanica mun. Chişinău cu privire la anularea actelor administrative.

2. În motivarea acțiunii, a indicat că este proprietara şi beneficiara autorizațiilor de amplasare a publicităţii exterioare, eliberate anterior de către Primăria/Primarul General al mun. Chişinău conform Legii nr. 1227 din 27.06.1997. A precizat că autorizaţiile nominalizate, au fost eliberate iniţial până la data de 30 mai 2020.

3. A menționat că, în vederea prelungirii termenului autorizațiilor, „Aquarelle” SRL a transmis scrisoarea nr. 48 din 26.03.2020 către Primăria municipiului Chișinău și Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare (în continuare DGAURF), recepționată de acestea la data de 08.05.2020, prin aviz recomandat cu confirmare de primire. Ulterior, prin scrisoare oficială, DGAURF a informat că, în temeiul Dispoziției viceprimarului nr. 312-d din 27.06.2020, autorizațiile de amplasare a publicității exterioare au fost prelungite până la data de 31.12.2020, corespunzător fiind prelungită şi valabilitatea autorizațiilor eliberate în beneficiul ”Aquarelle” SRL.

4. A explicat că, pentru anul 2020, autorizațiile au fost prelungite până la 31.12.2020, respectiv la data de 01.12.2020, ”Aquarelle” SRL a depus în cancelaria DGAURF cerere privind prelungirea autorizaţiilor deţinute, care a fost adresată suplimentar către Primăria mun. Chişinău şi Primarul General al mun. Chişinău. Iar, prin decizia nr. 21/7450 din 07.12.2020 DGAURF a refuzat în prelungirea autorizaţiilor, menţionând că, ulterioara prelungire a autorizaţiilor va avea loc doar odată cu adoptarea noului Regulament, care până la data nominalizată, încă nu era adoptat şi din câte cunoaşte ”Aquarelle” SRL, nu a fost adoptată nici până la data depunerii acţiunii.

5. A mai relatat că, nefiind de acord cu decizia DGAURF, ”Aquarelle” SRL a înaintat cerere prealabilă către Primăria mun. Chişinău, Primarul General al mun. Chişinău şi DGAURF, prin care a solicitat anularea Deciziilor nr. 06.28/577 din 27.11.2020 şi nr. 21/7450 din 07.12.2020 cu emiterea autorizațiilor prelungite.

Însă, în interiorul termenului acordat de lege, Primăria mun. Chişinău şi Primarul General al mun. Chişinău nu au oferit răspuns la cererea prealabilă.

6. A evidenţiat că, ”Aquarelle” SRL la 05.02.2021 a recepţionat 2 variante ale Deciziei DGAURF de răspuns la cererea prealabilă. Astfel, conform variantei nr.1 a Deciziei 21/93 din 18.01.2021 DGAURF a comunicat despre prelungirea autorizaţiilor până la 22.01.2021, fără să precizeze ce se alege cu prelungirea autorizaţiilor pentru întreg anul 2021, iar potrivit variantei nr. 2 a Deciziei nr. 21/93 din 20.01.2021 cu conţinut aproape identic, DGAURF a comunicat despre prelungirea autorizaţiilor până la 22.01.2021, menţionând că, pentru prelungirea autorizaţiilor, este necesar de prezentat suplimentar fotografii cu vederi generale ale dispozitivelor publicitare şi ale imaginilor publicitare, coordonate cu responsabilii DGAURF şi cu responsabilii Agenţiei Servicii Publice.

7. În continuare a reţinut că, prin Scrisoarea din 22.04.2021, Pretura sect. Botanica a comunicat că, în privinţa ”Aquarelle” SRL, au fost emise Dispoziţia nr. 36 din 08.02.2021 şi Dispoziţia nr. 28 din 25.01.2021 privind demontarea şi evacuarea dispozitivelor publicitare din aliniamentul str. Cuza-Vodă/Dacia şi Decebal/Fântânilor, intersecţie cu I. Gagarin.

8. A menţionat că, dispoziţiile emise, nu conţin informaţia cu privire la termenul şi modalitatea de contestare, astfel încât la 30.04.2021 ”Aquarelle” SRL a expediat în adresa Preturii sect. Botanica, cerere prealabilă prin care a solicitat anularea dispoziţiilor nominalizate, cererea prealabilă fiind recepţionată la 04.05.2021. Prin decizia nr. 03-8/183-21 din 11.05.2021 recepţionată de reclamanta SRL ”Aquarelle” la 14.05.2021, s-a refuzat în satisfacerea cererii prealabile, iar prin Scrisoarea Preturii sect. Buiucani din 06.04.2021, a fost înştiinţată că, în privinţa SRL ”Aquarelle”, au fost emise dispoziţia nr. 67-d din 10.02.2021 cu privire la demontarea panoului publicitar din str. V. Lupu şi Dispoziţia nr. 186-d din 11.08.2020 cu privire la demontarea dispozitivului publicitar de pe str. B. Bodoni colţ cu str. Columna.

9. A susţinut că, prin Decizia din 15.02.2021, recepţionată la 22.02.2021, ”Aquarelle” SRL a fost informată pentru prima dată, despre existenţa prescripţiei 03-8/04-582/11 din 09.10.2020 şi a prescripţiei nr. 03-8/04-764 din 29.10.2020, care vizează demontarea panourilor de publicitate ce-i aparţin. Iar, prin decizia nr. 03-8/04/582/4 din 05.04.2021 a fost refuzată satisfacerea cererii prealabile, similar, nefiind indicat asupra modalităţii şi termenului de contestare a deciziei emise.

10. Totodată, indicat că prin Scrisoarea nr.03-7/236 din18.05.2021 recepţionată la 20.05.2021, s-a comunicat că, în privinţa ”Aquarelle” SRL, a fost emisă dispoziţia nr. 01-5/2021 din 25.01.2021 cu privire la demontarea şi evacuarea dispozitivelor publicitare, amplasate neautorizat pe bd. Mircea cel Bătrân, mun. Chişinău.

11. Reclamanta a catalogat măsurile expuse în actele contestate ca fiind expresia unor acte administrative individuale defavorabile, emise cu depășirea limitelor dreptului discreționar, în lipsa unei motivări corespunzătoare, fără organizarea audierilor obligatorii pe marginea subiectului dat, cu negarea principiului securităţii raporturilor juridice şi puterii lucrului decis a actelor administrative individuale favorabile, fapt care culminează cu adoptarea unor măsuri disproporționale.

12. A invocat că, trimiterile pârâților la faptul că demontarea panourilor publicitare s-a realizat în temeiul dispozițiilor Primarului General al mun. Chişinău nr. 366-d din 29.07.2020 și nr. 389-d din 05.08.2020 în legătură cu efectuarea lucrărilor de reparație a carosabilului, nu suportă nici o critică, or, nici un punct din aceste dispoziții nu dispune demontarea şi evacuarea necondiționată a panourilor publicitare.

13. În final, a concluzionat că acte administrative individuale defavorabile, sunt afectate de mai multe vicii, manifestate prin lipsa motivării corespunzătoare şi omisiunea indicării unor elemente de structură, fapt care denotă nulitatea acestora. Astfel, actele contestate, nu conţin motivarea în drept cu privire la temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul. Totodată, cu referire la motivarea în fapt, actele contestate nu conţin argumentele şi premisele factologice aferente emiterii acestor acte, având în vedere faptul că ”Aquarelle” SRL, deţine autorizaţii valabile în ceea ce priveşte amplasarea publicităţii exterioare pe tronsonul nominalizat.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

14. Prin hotărârea din 20 octombrie 2022 a Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani, s-a respins acțiunea înaintată de SRL „Aquarelle” împotriva Preturilor și Pretorilor sect. Rîşcani, Buiucani, Ciocana, Botanica mun. Chișinău cu privire la anularea actelor administrative, ca fiind neîntemeiată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

15. La 18 noiembrie 2022, SRL „Aquarelle” a declarat apel nemotivat, ulterior motivat, împotriva hotărârii instanţei de fond, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani din 20 octombrie 2022, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

16. Prin decizia din 08 noiembrie 2023 a Curţii de Apel Chişinău, s-a respins apelul declarat de SRL „Aquarelle” şi s-a menținut hotărârea din 20 octombrie 2022 a Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani.

17. În motivarea soluției, instanța de apel analizând legalitatea hotărârii pronunţate în raport cu prevederile art. 225 Cod administrativ, a constatat că aceasta urmează a fi menţinută, or, prima instanţă a elucidat şi constatat pe deplin circumstanţele cauzei, a verificat şi apreciat obiectiv, probele prezente la materialele cauzei, stabilind corect circumstanţele de fapt şi aplicând corect legislaţia pertinentă ce guvernează raportul litigios.

18. Instanța de apel a constatat că, ”Aquarelle” SRL este beneficiara autorizaţiilor de construire şi amplasare a publicităţii exterioare, eliberate de Direcţia Generală Arhitectură, Urbanism şi Relaţii Funciare, după cum urmează: 1) DGAURF nr. 811S, pentru amplasarea panoului publicitar la intersecţia bd. I. Gagarin şi bd. Decebal, mun. Chişinău; 2) DGAURF nr. 2420, pentru amplasarea panoului publicitar la intersecţia bd. I. Gagarin şi bd. Decebal, mun. Chişinău; 3) DGAURF nr. 3932, pentru amplasarea panoului publicitar la intersecţia bd. Decebal şi str. N. Titulescu, mun. Chişinău; 4) DGAURF nr. 811S, pentru amplasarea panoului publicitar la intersecţia bd. I. Gagarin şi bd. Decebal, mun. Chişinău; S) DGAURF nr. 3009, pentru amplasarea panoului publicitar la bd. Decebal, nr. 76, mun. Chişinău; 6) DGAURF nr. 10797, pentru amplasarea panoului publicitar la bd. Decebal, nr. 139, mun. Chişinău; 7) DGAURF nr. 3260, pentru amplasarea panoului publicitar la intersecţia bd. Dacia şi str. Cuza-Vodă, mun. Chişinău; 8) DGAURF nr. 3441, pentru amplasarea panoului publicitar la intersecţia str. V. Lupu şi str. M. Kogălniceanu, mun. Chişinău; 9) DGAURF nr. 266S, pentru amplasarea panoului publicitar la intersecţia bd. B. Bodoni şi str. Constantin Tănase, mun. Chişinău; 10) DGAURF nr. 1100S, pentru amplasarea panoului publicitar la intersecţia bd. Grigore Vieru nr. 16, mun. Chişinău; 11) DGAURF nr. 1843, pentru amplasarea panoului publicitar la intersecţia bd. Grigore Vieru, nr. 20, mun. Chişinău; 12) DGAURF nr. 1706 pentru amplasarea panoului publicitar la intersecţia bd. Grigore Vieru, nr. 5, mun. Chişinău; 13) DGAURF nr. 3933, pentru amplasarea panoului publicitar la intersecţia bd. Grigore Vieru şi str. Ierusalim, mun. Chişinău; 14) DGAURF nr. 4901, pentru amplasarea panoului publicitar la intersecţia bd. Grigore Vieru şi str. Albişoara, municipiul Chişinău; 15) DGAURF nr. 4902, pentru amplasarea panoului publicitar la intersecţia str. T. Vladimirescu şi str. Kiev, mun. Chişinău; 16) DGAURF nr. 2407, pentru amplasarea panoului publicitar la intersecţia str. Mircea cel Bătrân şi str. P. Zadnipru, mun. Chişinău.

19. Instanța de apel a reținut că prin prezenta acţiune, reclamanta SRL „Aquarelle” a solicitat anularea dispoziţiei Preturii/Pretorului sect. Botanica nr. 28 din 25.01.2021, în partea demontării şi evacuării panourilor care aparţin „Aquarelle” SRL; a dispoziţiei Preturii/Pretorului sect. Botanica nr.36 din 08.02.2021, în partea demontării şi evacuării panourilor care aparţin „Aquarelle” SRL; a deciziei Preturii/Pretorului sect. Botanica nr. 03-8/183/21 din 11.05.2021,

în partea demontării şi evacuării panourilor care aparţin „Aquarelle” SRL; a dispoziţiei Preturii/Pretorului sect. Buiucani nr.186-d din 25.01.2021; a dispoziţiei Preturii/Pretorului sect. Buiucani nr.67-d din 10.02.2021, a deciziei Preturii/Pretorului sect.Buiucani nr.505/21, 506/21 din 19.05.2021 cu privire la respingerea cererii prealabile, a Prescripţiei Preturii sect. Rîșcani nr.03-8/04/582/11 din 09.10.2020; a Prescripţiei Preturii sect. Rîşcani nr.03-8/04/764 din 29.10.2020; a deciziei Preturii sect. Rîșcani nr. 03-8/04/582/4 din 05.04.2020; a dispoziţiei Preturii sect. Rîşcani nr. 44 din 15.02.2021 şi a dispoziţiei Preturii sect. Ciocana nr. 01-5/18 din 25.01.2020, care prin hotărârea supusă apelului a fost respinsă, ca neîntemeiată.

20. Reiterând prevederile art. 3 alin.(2), 29 alin. (1) lit. k), art.59 alin.(1) și (4) din Legea privind administraţia publică locală nr. 436 din 28.12.2006, art. 20 alin.(2), 15 alin. (1) pct. 3) lit. a), art.20 din Legea privind statutul mun. Chişinău nr. 136 din 17.06.2016, precum și pct.6.1.10 din Regulamentul provizoriu privind autorizarea și amplasarea dispozitivelor de publicitate, aprobat prin Decizia Consiliului mun. Chişinău nr. 71/15 din 03.05.2007, instanța de apel a stabilit că Primarul General a mun. Chişinău, este unicul organ competent de a decide în vederea eliberării solicitantului a autorizaţiei de construire şi amplasare a publicităţii exterioare, care constituie o construcţie cu caracter provizoriu şi are o durată de existenţă limitată, iar la expirarea funcţionării acesteia, dispozitivele de publicitate urmează a fi demontate.

21. Totodată, instanţa de apel a precizat că legislaţia în vigoare, nu impune restricţii solicitantului de a cere organului administraţiei publice locale eliberarea unei noi autorizaţii, în condiţiile stabilite de lege. Corespunzător, pentru eliberarea unei noi autorizaţii de construire şi amplasare a publicităţii exterioare, este necesar de a iniţia o nouă procedură de obţinere a acesteia.

22. Instanța de apel a învederat faptul că, în conţinutul autorizaţiilor de construire şi amplasare a publicităţii exterioare deţinute de ”Aquarelle” SRL, s-a făcut menţiunea expresă, potrivit căreia dispozitivele de publicitate sânt construcţii provizorii şi urmează a fi demontate în corespundere cu necesităţile urbanistice ale administraţiei publice locale, conform legislaţiei în vigoare a Republicii Moldova.

23. De asemenea, instanța de apel a explicat că pentru prelungirea autorizaţiei de construire şi amplasare a publicităţii exterioare, solicitantul prelungirii autorizaţiei urmează să îndeplinească anumite formalităţi, doar în cazul în care autoritatea publică locală consideră posibilă prelungirea autorizaţiei în acest sens, iar în lipsa acordului de voinţă a Primăriei mun. Chişinău, reclamanta/apelanta SRL ”Aquarelle” nu poate pretinde în mod imperativ obligarea autorităţilor de resort de a prelungi termenul autorizaţiilor de construire şi amplasare a publicităţii exterioare, argumentele invocate de către ultima în acest sens fiind neîntemeiate,

actele contestate fiind emise cu respectarea unui raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate şi scopul legitim urmărit.

24. Instanța de apel a evidențiat că, instanţa de judecată nu îşi poate aroga competenţe din sfera puterii exclusive şi nu se poate expune asupra oportunităţii prelungirii sau a refuzului de a prelungi autorizaţia de construire şi amplasare a publicităţii exterioare, administraţia publică locală fiind unicul organ competent de a decide în sfera respectivă, iar obligarea autorităţii de a prelungi valabilitatea autorizaţiei în virtutea unei hotărâri judecătoreşti, ar putea fi considerată drept o imixtiune în atribuţiile autorităţilor publice, acestea având competenţa exclusivă de a se expune şi de a decide eliberarea sau refuzul de a elibera autorizaţii de construire şi amplasare a publicităţii exterioare.

25. În aceeași ordine de idei, instanța de apel a reținut că, autorizaţiile de publicitate exterioară deţinute de ”Aquarelle” SRL, au fost eliberate având termene de valabilitate limitate şi expres indicate în acte permisive, acestea fiind emise în conformitate cu prevederile Regulamentul provizoriu privind autorizarea şi amplasarea dispozitivelor de publicitate, a publicităţii exterioare, firmelor (inscripții şi imagini exterioare) în mun. Chişinău, aprobat prin Decizia Consiliului mun. Chişinău nr. 71/15 din 03.05.2007, din care rezultă expres că, acestea urmând a fi demontate la expirarea termenului de valabilitate.

26. Instanța de apel a relevat că, regulamentul prenotat, prevede posibilitatea prelungii acestor autorizaţii, însăşi chestiunea prelungii urmează a fi decisă în mod exclusiv de către autoritatea emitentă, în sensul în care prelungirea valabilităţii autorizaţiilor este un drept şi nicidecum o obligaţie a autorităţii, autoritatea publică pârâtă exercitându-şi dreptul discreționar în conformitate cu prevederile legale, ne fiind stabilite careva temeiuri ce ar duce la nulitatea acestora.

27. Instanța de apel a apreciat drept întemeiat raționamentul primei instanţe cu referire la faptul că, deşi ”Aquarelle” SRL insistă asupra valabilităţii autorizaţiilor deţinute, ultima tratează acest subiect într-o manieră evazivă şi nu poate să indice care ar fi, în versiunea sa, termenul la care expiră totuşi autorizaţiile propriu-zise.

28. În contextul considerentelor relatate supra, instanța de apel a remarcat că autorizaţiile pentru plasarea publicităţii exterioare, deţinute de reclamanta/apelanta ”Aquarelle” SRL, au avut termenul de valabilitate până la 31.05.2020, iar în corespundere cu prevederile pct. 6.1.1 din Regulamentul provizoriu privind autorizarea şi amplasarea dispozitivelor de publicitate, aprobat prin Decizia Consiliului mun. Chişinău nr. 71/15 din 03.05.2007, ”Aquarelle” SRL urma să depună cereri de prelungire a acestor autorizaţii cu cel puţin 30 de zile înainte de data de data expirării acestora - 31.05.2020, ultima însă abia la data de 05.05.2020 a depus cererea de prelungire a autorizaţiilor la oficiul poştal.

29. Prin scrisoarea Direcţiei Generale Arhitectură, Urbanism şi Relaţii Funciare nr. 21/2555 din 10.07.2020, SRL ”Aquarelle” a fost informată privind prelungirea valabilităţii autorizaţiilor până la data de 31.12.2020.

30. Instanța de apel a constată că, prin dispoziţia Primarului General al mun. Chişinău nr. 366-d din 29.07.2020 ”Cu privire la pregătirea străzilor Alexandr Puşkin şi Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni în scopul efectuării lucrărilor de amenajare a trotuarelor”, s-a dispus identificarea construcţiilor provizorii, panourilor de publicitate exterioară de toate tipurile, în aliniamentul str. Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni şi Alexandr Puşkin - tronsoanele cuprinse între str. Alexei Mateevici şi str. Ierusalim şi evacuarea sau reamplasarea construcţiilor.

31. Prin Dispoziţia Primarului General al mun.Chişinău nr.389-d din 05.08.2020 ”Cu privire la pregătirea str. Albişoara, în scopul efectuării lucrărilor de reparaţie a carosabilului”, s-a dispus identificarea construcţiilor provizorii, panourilor (instalaţiilor, dispozitivelor, afişelor) de publicitate exterioară de toate tipurile din str. Albişoara şi evacuarea/demontarea obiectivelor şi construcţiilor ilegale.

32. Subsecvent, instanţa de apel a notat că, potrivit prevederilor pct. 11.1 lit. a) şi lit. e) din Regulamentul provizoriu privind autorizarea şi amplasarea dispozitivelor de publicitate, a publicităţii exterioare, firmelor (inscripţii şi imagini exterioare) în mun. Chişinău, aprobat prin Decizia Consiliului mun. Chişinău nr. 71/15 din 03.05.2007, autorizaţiile se anulează drept urmare a expirării termenului de valabilitate, iar mijloacele de publicitate exterioară sânt construcţii provizorii şi urmează a fi demontate în corespundere cu necesităţile urbanistice ale administraţiei publice locale, conform legislaţiei în vigoare.

33. Instanța de apel a mai expus că, prin scrisoarea nr. 06-28/577i din 27.11.2020, Direcţia Generală Arhitectură, Urbanism şi Relaţii Funciare, a informat reclamanta/apelanta ”Aquarelle” SRL despre faptul că, toate autorizaţiile de construire şi amplasare a publicităţii exterioare, eliberate anterior agenţiilor economici au fost prelungite, după caz, până la 31.12.2020 şi totodată, s-a comunicat despre faptul că, autorizaţiile eliberate, nu vor fi prelungite după expirarea termenului de valabilitate.

34. În context, s-a reţinut că la 06.01.2021, Viceprimarul mun. Chişinău, Victor Chironda, a emis Dispoziţia nr. 1-d, prin care a dispus prelungirea termenul autorizaţiilor de construire şi amplasare a publicităţii exterioare emise anterior, până la data 22.01.2021, cu menţiunea expresă că amplasarea sau reamplasarea ulterioară a dispozitivelor publicitare, se va realiza conform prevederilor noului Regulament privind amplasarea publicităţii exterioare în mun. Chişinău, care urmează a fi adoptat de către Consiliul mun. Chişinău.

35. La 11.08.2020, Pretura sect. Buiucani a emis dispoziţia nr. 186-d, prin care s-a dispus demontarea dispozitivului publicitar din str. Mitropolit G. Bănulescu-

Bodoni colţ cu str. Columna, instalat de ”Aquarelle” SRL. Iar, la 25.01.2021 Pretura sect. Ciocana a emis Dispoziţia nr. 01-5/18 cu privire la demontarea panourilor publicitare, amplasate pe terenul adiacent bd. Mircea cel Bătrân.

36. Instanța de apel a mai indicat că, la data de 08.02.2021, Pretura sect. Botanica a emis dispoziţia nr. 36, prin care s-a dispus executarea lucrărilor de demontare şi evacuare a dispozitivelor publicitare cu termenul de valabilitate expirat al autorizaţiilor pe bd. Dacia şi str. Fântânilor intersecţie cu bd. Iu. Gagarin, iar la 10.02.2021, Pretura sect. Buiucani a emis Dispoziţia nr. 67-d, prin care s-a dispus demontarea forţată a dispozitivului publicitar amplasat pe str. V. Lupu colţ cu M. Kogălniceanu, cu amenajarea terenului şi impunerea cheltuielilor suportate din contul ”Aquarelle” SRL. Iar, la 15.02.2021, Pretura sect. Rîșcani a emis dispoziţia nr. 44 cu privire la demontarea dispozitivelor publicitare din sect. Rîșcani, mun. Chişinău.

37. Instanța de apel a conchis că demontarea panourilor publicitare ce au fost instalate de către reclamanta/apelanta SRL ”Aquarelle”, a fost dictată de necesitatea urbanistică a mun. Chişinău, precum şi de faptul expirării autorizaţiilor eliberate anterior, al cărui termen de valabilitate expirase deja.

38. Instanța de apel a apreciat ca fiind justă concluzia primei instanţe, potrivit căreia, autorităţile publice pârâte, au urmat cu exactitate conduita prescrisă de Regulamentul provizoriu privind procedura de demolare a construcţiilor executate ilegal pe terenurile ce aparţin domeniului public/privat al mun. Chişinău, aprobat prin decizia Consiliului mun. Chişinău nr. 10/10 din 07.12.2014, ne fiind stabilite careva temeiuri pentru anularea actelor contestate de către reclamantă, fiind impusă necesitatea respingerii acţiunii, ca fiind neîntemeiată, or, dispoziţiile de demontare/evacuare a panourilor publicitare, au fost emisă de autorităţile competente, cu respectarea procedurii şi aplicarea corectă a normelor materiale, fiind precedate de emiterea prescripţiilor ignorate de către reclamanta/apelantă, motiv pentru care nu există temeiuri de anulare a actelor contestate.

39. Instanța de apel a concluzionat că, actele contestate, au fost emise în temei legal şi nu intervin nemijlocit şi direct în dreptul de proprietate al reclamantei/apelante asupra acestor construcţii provizorii, ci intervine doar la desfăşurarea unei activităţi în locul dat, autoritatea publică fiind obligată la emiterea actului să-şi exercite discreţia în limitele legale impuse în interesul public general, care la caz prevalează, faţă de cel personal invocat de reclamanta/apelantă SRL ”Aquarelle”.

40. În final, instanța de apel a conchis că prima instanță a elucidat pe deplin toate circumstanţele cauzei, a apreciat obiectiv şi sub toate aspectele probele administrate la dosar, adoptând o hotărâre legală şi întemeiată, aplicând şi interpretând corect normele legale, iar cererea de apel declarată este neîntemeiată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

41. La 30 aprilie 2024, avocatul Adrian Grosu în interesele SRL „Aquarelle” declară recurs împotriva deciziei din 8 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicită admiterea recursului, casarea integrală a hotărârilor instanțelor ierarhic inferioare și emiterea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

ARGUMENTELE RECURSULUI

42. În motivarea recursului, invocă argumente similare celor formulate în cererea de apel. Suplimentar, relevă că hotărârile instanțelor de fond sunt apreciate ca fiind arbitrare și bazate în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

43. Reține că, instanțele ierarhic inferioare s-au bazat pe prevederile Regulamentului provizoriu privind autorizarea şi amplasarea dispozitivelor de publicitate, a publicităţii exterioare, firmelor, aprobat prin Decizia Consiliului municipal Chişinău nr. 71/15 din 03 mai 2007, care prevede expres modalitatea de prelungire a valabilităţii autorizaţiei de construire şi plasare a publicităţii exterioare. Însă, nu au analizat prevederile art. 16 alin. (5^1) al Legii nr. 1227/1997, precum și art. 15 alin. (1) pct. 3) lit. c) din Legea nr. 136 din 17.06.2016.

44. Consideră că, unicul temei legal pentru demontarea şi evacuarea forţată a panourilor publicitare, îl constituie amplasarea neautorizată a acestora, iar având în vedere faptul că toate panourile publicitare a „Aquarelle” SRL deţineau autorizaţii valabile, acţiunile organelor municipale sunt ilegale. Cu atât mai mult, deşi raporturile administrative în prezenta speţa sunt reglementate de prevederi legale, instanţele ierarhic inferioare au aplicat prioritar un act emis de Consiliul Municipal, în defavoarea prevederilor legale.

45. În final, conchide că necesităţile urbanistice, invocate de instanţa de fond şi apel nu pot justifica demolarea panourilor publicitare instalate legal.

POZIȚIA INTIMATULUI

46. La 31 mai 2024, Pretura sectorului Botanica depune referință la recursul declarat și solicită declararea acestuia inadmisibil.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

47. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ prevede următoarele:

> „(1) Hotărârile curţii de apel ca instanţa de fond, precum şi deciziile instanţei de apel pot fi contestate cu recurs.”

48. Art. 245 Cod administrativ relevă că:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni de la pronunţarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabileşte un alt termen.”

49. Art. 245[1] alin. (1) Cod administrativ prevede că:

„(1) Recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenţei uniforme a Curţii Supreme de Justiţie; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudenţa Curţii Supreme de Justiţie; c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces; d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor; e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv; f) instanţa nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunţată cu încălcarea competenţei jurisdicţionale.

50. Art. 246 alin. (1) şi (2) Cod administrativ stabilește că:

„(1) Curtea Supremă de Justiţie examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conţine sumar faptele cauzei, motivele şi temeiul inadmisibilităţii, se publică pe pagina web oficială a Curţii Supreme de Justiţie şi se comunică părţilor.

(2) Recursul se declară inadmisibil în special când: h) recursul este vădit neîntemeiat.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

51. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curţii Supreme de Justiţie atestă că decizia motivată a instanţei de apel a fost notificată recurentului și avocatului său la 26 februarie 2024, prin intermediul poştei electronice, fapt ce se confirmă prin extrasul din poşta electronică anexat la dosar (f.d.78, Vol. II).

52. Cererea de recurs a fost depusă la 30 aprilie 2024. Astfel, că recursul este depus cu respectarea prevederilor art. 245 din Codul administrativ.

53. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea sau inadmisibilitatea recursului urmează să însușească, în condiţiile Codului administrativ, exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil, bazat pe temeiuri concludente şi serioase. Astfel, normele pre citate oferă un drept exclusiv al instanţei de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

54. În această ordine de idei, completul de judecată al Curţii Supreme de Justiţie reţine că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar şi cerinţa de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile şi esenţiale încălcări de drept procedural şi material capabile să răstoarne deciziile instanţei de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curţii de Apel ca primă instanţă într-o eventuală examinare în fond şi invocare *ex officio* a erorilor de drept.

55. Completul Curţii Supreme de Justiţie notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conţină o motivare convingătoare şi întemeiată în condiţiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanţele expuse se referă la formalităţile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului şi filtrului de admisibilitate.

56. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs, nu relevă temeiuri justificate care să convingă că există o aparență privind interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurată.

57. Completul de judecată al Curţii Supreme de Justiţie menţionează că recursul depus, conţine obiecţii de fapt şi de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată, care au fost analizate de către Curtea de Apel Chişinău, fiind apreciate în mod corespunzător. În consecinţă, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluţionarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanţă, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenţiei.

58. Completul de judecată al Curţii Supreme de Justiţie notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei şi care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245^1 din Codul administrativ.

59. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanţelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum şi dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziţie pronunţat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părţii, instanţa a pronunţat o hotărâre neîntemeiată.

60. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greşelilor imputate Curţii de Apel Chişinău şi o minimă argumentare a criticii în fapt şi în drept, precum şi indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretinsei interpretări şi/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chişinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unui asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curţii Supreme de Justiţie s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

61. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că admisibilitatea recursului trebuie analizată în contextul rolului și funcției legale atribuite instanței judecătorești supreme, care constau, în principal, în asigurarea aplicării și interpretării unitare a legii în soluționarea cauzelor de contencios administrativ. În acest sens, orice cerere de recurs trebuie să fie motivată în concordanță cu aceste principii fundamentale, pentru a trece filtrul de admisibilitate şi a avea succes.

62. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (a se vedea hotărârile CtEDO Golder c. Regatul Unit, 1975, §38; Stanev c. Bulgariei [MC], 2012, §230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privinţă de o anumită marjă de apreciere (a se vedea hotărârea CtEDO Luordo c. Italiei, 2003, §85). Condiţiile de admisibilitate ale unui recurs

pot fi mai stricte decât pentru un apel (a se vedea hotărârea CtEDO Levages Prestations Services c. Franței, 1996, §45).

63. Curtea de la Strasbourg a mai reiterat că modul de aplicare a art. 6 din CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de specificul acestor proceduri, urmând a se ține cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național şi de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea hotărârea CtEDO Botten c. Norvegiei, 1996, §39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac şi procedurile care implică doar chestiuni de drept, şi nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea hotărârea CtEDO Helmers c. Suediei, 1991, §31, 36).

64. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 şi art. 246 alin.(2) lit. h) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de avocatul Adrian Grosu în interesele „Aquarelle” SRL.

Încheierea este irevocabilă.

Preşedinte, judecător — Stela Procopciuc

Judecători — Diana Stănilă

Ion Malanciuc